

Ministerieel besluit tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als dorpsgezicht te beschermen dorpskern van 's-Gravenvoeren in Voeren

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische waarde als dorpsgezicht:

Dorpskern van 's-Gravenvoeren, gelegen in

Voeren ('s-Gravenvoeren), Bovendorp zonder nummer – 1, Kinkenbergh zonder nummer - 2 – 4, Mennekesput zonder nummer - 1 - 2 - 3 - 4 - 6 – 8, Pley zonder nummer -2 - 4 – 4/1-3 - 6 - 8 - 18 - 20 - 25 - 27 - 26 - 28 - 29 - 31

bekend ten kadaster:

Voeren, 6de afdeling, sectie A, perceelnummers 334R, 334S, 337A, 338B, 340, 350B, 351E, 351F, 352A, 359A, 364B, 369K, 370D, 371E, 374B, 376M, 377G, 379C (deel), 380E (deel), 441D, 444C, 465A2, 465W, 465X, 465Z (deel) en 467B.

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door de volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Historische waarde:

Zeer goed bewaard, representatief voorbeeld van een doorheen de eeuwen uitgegroeid typisch Droog-Haspengouws landbouw- en nederzettingspatroon, met geconcentreerde bebouwing in de dorpskern op de oevers van de Voer, omgeven door huisweiden en boomgaarden gesitueerd in een uitgestrekt akkerlandschap. De Sint-Lambertuskerk, kern van het dorpsgezicht en moederkerk van verschillende omliggende kerken, werd samen met de hoeve 'Jezuïetenhof' in 1083 door de graaf van Luxemburg geschonken aan de Benedictijnermünster van Luxemburg en door deze abdij in 1620 verkocht aan de Jezuïeten van Maastricht. Rond deze oude kern ontwikkelde zich het dorp. De aanleg en de plaatsnaam van de straat 'Pleij' verwijzen nog naar de plaatselijke rechtbank die zitting hield op het dorpsplein.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Vrijwel gaaf bewaard ensemble waarbij - naast de reeds beschermde classicistische parochiekerk Sint-Lambertus, gebouwd in 1782-1786 bij de laat-Rheno-Mosaanse toren uit de 14de eeuw en de pastorie van 1774 -, vooral de gesloten 18de-eeuwse hoeven van het Haspengouwse type het dorpsbeeld bepalen. De hoeves, zowel de oudste variant met het woonhuis loodrecht op de straat, als de latere variant met een boerenburgerhuis parallel aan straatzijde, werden opgetrokken in typische 'Maasstijl', zijnde baksteenbouw met verwerking van Maaslandse kalksteen en uitzonderlijk mergel. Slechts één ouder boerenhuis deels opgetrokken in vakwerk en mogelijk opklimmende tot de 16de eeuw bleef bewaard. De eerste burgerhuizen, die niet fungeerden als woonhuis voor een bijhorende hoeve, dateren pas uit de tweede helft van de 19de eeuw of later en werden soms voorzien van een neoclassicistische of eclectische gevelbepleistering.

Het dorpsgezicht in s' Gravenvoeren vormt zowel stilistisch als typologisch een staalkaart van de ontwikkeling van landelijke architectuur vanaf de 18de eeuw in Droog-Haspengouw en bezit dus een grote documentaire waarde die bijkomend wordt versterkt door het grote aantal gedateerde panden.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

21-05-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS